

ELŐFIZETÉSI ÁR

szétküldéssel helyben
vagy vidékre:Egész évre . . . 14 frt — kr.
Félévre 7 frt — kr.
Negyedévre . . . 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

KIADÓHIVATAL:

iskola-utca, Dáni-ház, 18. sz.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

HIRDETÉSEKET

és nyilvántartási közleményeket a
kiadóhivatal mérsékelt árjegy-
zék szerint számít.

SZERKESZTŐI IRODA:

iskola-utca, Dáni-ház 18. sz.

Bérmendetlen levelek csak
ismert kéztől fogadtnak el.

Az új közigazgatási törvényjavaslat.

Budapest, nov. 24.

Tisza Kálmán sokat és sokszor vétett a nemzetnek. Kormányzását a közszellem hanyatlása, a közérkölcslés romlása és a nemzeti önérték megtörése jellemzi. Számos hibájáért legalább méntséget találhat abban, hogy hivatkozhatott a dinasztia akaratára. Megtette, mert Bécsből parancsolták, megtette, mert maga gyenge lévén, gyengének tartotta a nemzetet is érdekének, vagy jogának érvényesítésére a felsőbb akarat ellenében.

Az új közigazgatási törvényjavaslat még ezt a méntséget sem türi. Az Tisza Kálmán legsajátabb műve. Ezt nem követelték Bécsből; erre nézve nem kellett alkudni az osztrák reakcióval; ennek megalkotásánál hallgathatott a nemzet óhajátaira és hagyományaira, minden külfolyástól szabadon. És mégis alig terjesztett még magyar miniszter a közszabadságra, a demokratikus intézményekre, sőt magára a nemzeti léte veszélyesebb javaslatot hazai törvényhozás elé. Tíz éves jubileumának napjaiban megkoronázta művét: kiszorgáltatta az önkormányzatot a bürokraciának. Miért tette ezt Tisza Kálmán? Azért, amiért fölládozta politikai elveivel együtt a nemzet közjogi haladásának ügyét, amiért fölládozta a szabadelvűséget a papságnak és az arisztokracziának, amiért fölládozta Ausztriának az ország kenyerét, a megélhetés

módját: a személyes hatalomért s a hatalom megtartásáért.

Az új közigazgatási törvényjavaslatot eláraszítja a kortesszag. Egy cél felé törekszik minden újítás: a lélekvásár minél sikeresebb üzésére. A nemzet legsajátságosabb intézménye, legtermészetesebb történelmi fejleménye volt az önkormányzat. Az a nagy ellentállási erő, az elnyomó hatalommal dacoló merész hazafias szellem, a politikai érettség, az egyéni szabadság tisztelete, a nemzeti uralom büszke kidomborodása e soknyelvű országban a szabad municzipiumban növekedett és érlelődött. Tisza mind-ezeket a lomtárba dobja. Ezek utjában vannak, tehát vagy félre löki, vagy jármába töri. Mit neki az, hogy az önkormányzati intézmények századokon át védbástyák voltak, miket nem szabad lerombolni, míg újabb, biztosabb védművek nem emeltettek! Mit neki az, hogy függő, polyglot, idegen származású, más országok fölött is uralkodó fejedelm alatt élő állam nem kormányozható úgy, mint egyetlen fajtól lakott, egységes, független állam? Mit neki az, hogy egy szép napon megkísérelhetik nálunk is azt, amit megtettek Bécsben a németekkel, mikor az államalkotó uralomban levő faj ellen kijátszák a szlávokat, a nemzetiségeket s hál az ellen használják mindazon fegyvereket, mindazon in-

leánynak, ki pirulva szemléli a rajtot, melyen oly csinos volt.

— Azt hiszi ön, hogy Mélin asszonyosság sokáig fog még távol maradni? — kérde a leány némi zavarral.

— Legkevésbé sem . . . Azt hiszem, csakhamar itt lesz. Meglehet, hogy már a lépcsőn van . . .

A festőnek e pillanatban eszébe jutott, hogy nem zárta be az ajtót. Azon ürügy alatt, hogy kitekint a lépcsőre, valjón nem jön-e már neje, engedelmet kért a leánytól, egy pillanatra távozhatni. Tulajdonképi terve azonban az volt, hogy bezárja az ajtót, biztosítandó magát minden meglepetés ellen.

De csak egy pillanatig volt kiűn. A jövő perczben halványan s dult arccal rohant a szobába.

— Oh, óh nagy Isten! — hebegé. — Mi baja van önnek, uram, — kérde megdöbbenve a leány.

— Hm . . . izé . . . nóm ép most jön föl a lépcsőkön.

— Ah, legalább találkozni fogok vele.

— De az Isten szerelméért, kisasszony! . . .

— Beteg ön, uram, vagy egyéb baja van tán?

— Nincs semmi bajom . . . de, de . . . jön a feleségem. Kérem kisasszony, meneküljön.

— Hogyan, uram, meneküljek?! . . . S vajjon miért? Mélin asszonyosság azt irta nekem, hogy látogassam meg. Most itt vagyok s a kegyed neje jön. Miért meneküljek hát?

— Ah, ön nem érti . . . önnek nem szabad értenie az okokat . . . De kérem mindenre, ami szent: távozzék!

— Uram — mondá a leány komolyan s elszánt hangon — távozni fogok.

tézményeket, miket saját biztosításukra kitervelték? Nézze meg törvényjavaslatát és gondolja meg, mit tudna azzal tenni egy magyar Taaffe?

De Tiszának kortesek kellenek mindenáron, minél több, minél jobb és minél erősebben az önérték szálaival személyéhez kötött kortesek. Ezért keleti, basai hatalommal ruházza föl főispánjait, s pedig beamter-főispánjait.

A régi főispán jur volt, a szó szoros értelmében. Ősi vér, nagy tehetség, vagy nagy vagyon kellett arra, hogy valaki azon méltóságra fölemelkedhessen. Mi a jövő főispánja? Egy miniszteri tanácsosi ranggal bíró, nyugdíjjal ellátott kormányhivatalnok. A régi főispán is a kormány közege volt, de nem csak a kormányé volt, hanem a nemzeté is. Fölbredhetett, föl is ébredt tényleg benne gyakran az önérték, föl a kötelességtudás, és ritkán szunnyadozott el a gavaleritás.

Még a legszenvedélyesebb kortes-főispánokat is visszatartotta egy bizonyos illemértet a legalantasabb kortes tettektől, mert ha máskor nem, csak közé mentek akkor, amikor elfoglalták helyüket a főrendek közt, mint törvényhozók. De a beamter-főispán? Azt nem korlátozza, nem tartóztathatja semmi. Ha leköszön, nagy anyagi kárt szenved, még nagyobb, ha minisztere elküldi. De ha jól korteskedik, dus fizetés élvezése után gazdag nyugdíj vár rá. Nem is szölok a mellé ren-

De megkérdem nejét, mire magyarázzam az ön különös magaviseletét . . .

— Óvakodjék ettől kérem! Mindketten megkeserülök . . . Ah Istenem! — kiáltá a festő, növekedő ijedelemmel — hallom már nóm lépteit . . . Ön nem hagyhatja el többé a szobát, kisasszony. Nóm észrevenné, hogy tölem jön.

— Jó, tehát itt maradok, — mondá a leány, ki mindebből semmit sem értett.

— Megálljon, kérem! — szólt a festő, mintegy elkapatva egy új ötlet által. — Lépjen be ide . . . rejtse el magát, — mondá, kinyitva a szekrény gyanánt szolgáló kettős ajtót.

— De, uram, mit jelentsen ez?! . . . Én nem akarok elrejtőzni . . . Nem követtem el semmit!

— Az ég szerelméért, kisasszony, rejtőzzék el, — utógá a festő, halvány arccal és verítéktől gyöngyöző homlokkal.

Noha a leány vonakodott belépni a falszekrénybe, a festőnek kétségbeesése oly részvétet keltett benne, hogy midőn kopogást hallott az ajtón, szó nélkül s remegve engedte magát betuszkolni a két ajtó mögé . . .

Mélin asszonyosság, ki nem maradt távol egész napon át, mint térje remélte, most már türelmetlenül kezdett dörömbözni odakünn.

— A kulcs kívül van! — kiáltá a festő, ki hamarjában egy megkezdett festmény elé ült, leküzdeni iparkodva izgatottságát.

— Nincs itt! — válaszolá neje kívülről.

— Ah, te vagy az, — mondá a festő. S azzal sietett kinyitni az ajtót, gyorsan visszaülve helyére, anélkül, hogy rá mert volna pillantani feleségére. Hogy palás-

delt új titkárról, kinek a törvény már előre igéri, természetesen ha jól viseli magát, hogy a miniszteriumba fölviszik, hisz fogalmazói rangon kezd a kárier.

Gondoskodik is a javaslat arról, hogy a főispán könnyen megfélemlessen föladatának. Hiába választotta el a Deák-párt annak idején az igazságszolgáltatást a közigazgatástól. Ezen két intézményt elválasztó korlátot egy merész, bár nyaktörő szökéssel az új főispán átugorja. A főispán alá vannak rendelve az összes állami hivatalok, tehát a törvényszék is. A főispán előterjesztésére lesz jegyzőből albiró, albiróból bíró, bíróból elnök, vagy táblai bíró. A főispán ellenőrzi az igazságszolgáltatás menetét és rendelkezik a kegyétől függő bíróval. Elítélteti ellenségeit, vagy azokat, kiket politikai cselekedeteiért gyűlöl, kik céljainak gátolói, vagy ha el nem itéltheteti, megzaklattatja, irgalmatlanul meghurczoltathatja. Viszont a jó kores, céljainak eszköze bátran tehet roszfát a tüzre; azt ugyan utól nem éri a törvény boszuja.

Ugyanez ismétlődik a pénzügyi hivataloknál. Az ellenzékit exekválják, a „gutgesinntet“ oltalmazzák, kimélik. Levélhordó, vagy távirat kihordó is csak jó kormánypartiból lehet; akinek más a politikai nézete, az haljon meg éhen. Hisz az ország nem a nemzeté lesz többé, hanem a főispánoké és gazdáiké!

Szándékosan viszem a rendszert a legvégső konzekvenciáig. Nem

tolja zavarát: hamarjában valami nótát kezdett dudolgatni.

— Hogyan!? — kiáltá az asszony — az ecset szárával festesz?

Valóban a szerencsétlen festő zavarában az ecset tulsó végével huzott végig a vásznon.

— Igazad van, — mondá . . . Egészen zavart vagyok az örömtől, hogy ismét láthatlak. Azt hittem, hogy este előtt nem térsz haza.

— De mit jelentsen az, hogy egészen kicsipted magadat? Hm, milyen illatos vagy . . . Hajkenőcsömet használtad?

— Én? . . . dehogy! . . . Azaz hogy . . . igen . . . egy keveset. Tudod, édesem . . . Mit is akartam mondani?! . . . Jó lenne, ha az ebéd után néznél.

— Ugy? Még ki se pihenjen magamat?! Egyébiránt ma nem főzünk itthon. Intézkedtem már, hogy a szomszéd vendéglőstől fölhozzák az ebédet.

— Ah, te ma nem szándékozol többé elmenni hazulról?

— Éppenséggel nem.

IV.

Mig a festő nejevel beszélgetett s halálos aggodalmat állt ki a miatt, hogy felesége kinyitni találja a falszekrényt, melybe elrejté a leányt: hazajött a színész.

Ajtajánál a macskát találta, melyet éjjel kidobott az ablakon.

— Hm, — mondá — nem hittem, hogy még egyszer viszontlássuk egymást. Aztán füttyörészve ment be szobájába, követve a macska által.

Themistokles ur nem a legjobb hangulatban volt. Elszárván magát reggel arra, hogy meglátogatta szemben lakó

TÁRCZA.

A közös ideál.

— Karr Alfonz beszélye. —

Folytatás.

III.

Mélin asszonyosság már vagy három órája volt távol a háztól s férje még mindig hálóköntöse keresésével foglalkozott, melytől nagy hatást várt azon látogatóra, kinek jöttét türelmetlenül várta.

Mindegyre kereste még e pompás ruhadarabot, midőn kopogtak az ajtón.

A festőnek szive hevesen kezdett dobogni. Egy pillantást vetett a tükörbe, s fölborzolva haját, sietett kinyitni az ajtót.

Ideálja lépett be . . . Igen, az a karcsu termetű, szende, szép leány állt előtte, kit ő titokban régóta szeretett.

— Itthon van Mélin asszonyosság, — kérde a leány, ki legkevésbé sem látszott csodálkozni, hogy a nő helyett a férjet találta maga előtt.

— Nóm nincs hon, — válaszolá a festő. — De azt hiszem, nem fog sokáig kénsni. Megbizott, kérem meg önt arra, hogy várakozzék reá.

Aztán leültette a leányt egy karékba, de sokkal zavartabb volt, sem hogy hamarjában beszélgetést kezdjen. Noha legalább ezerszer mondta már el magának azon ömlengő szavakat, melyekkel szerelme tárgyát üdvözölni fogja, most, hogy szemtől-szembe ült vele, egyetlen ekos gondolat sem jutott eszébe.

Végre azon kezdte a beszélgetést, hogy szerencséjének fogja tartani, ha lefesheti a kisasszonyt, kit ő már gyakran látott az ablaknál. Sőt már vázlatot is készített, melyet sietett megmutatni a

minden főispán fog így eljárni, de a törvény mindegyiknek lehetővé teszi, hogy így járjon el, ha jónak látja. Most még tessék végig gondolni azt a borzasztó gondolatot, mi lenne, ha ezt a törvényt egy Taaffe-féle kormány alatt végrehajtanák ellenünk oláh, tót, vagy panszláv főispánok, vagy holmi Bach-féle cseh-német beamterek?...

Alig van az egész javaslatban egy szakasz is, mely a kortes-czél mellett a közigazgatás valódi javításáról gondoskodnék. Ami olyasminek látszanék, az ellenmondó, tele képtelenségekkel. Így például a köztörvényhatósági bizottság mandátuma meghosszabbíttatik tíz évre, míg a tisztviselő hat éves marad. Hát a köztörvényhatósági bizottságban keresi a stabilitást, nem a tisztikarban?

A választhatóság nincs az adó kifutéséhez kötve; de választó csak az lehet, aki a névlajstromokba fölvetetett. A magasabb fajta jog gyakorlathoz kisebb kvalifikáció kell, mint az alacsonyabbhoz.

Ami aztán a kortes-czélakon kívül esik, az a bürokratikus elem megerősítésére szolgál. A közigazgatási bizottságban helyet foglaló állami tisztviselők ex offo beülnek a köztörvényhatósági bizottságba. A jegyző helyett az összes jegyzők, a tisztviselő helyett az összes ügyészek s így tovább, hivataluknál fogva a köztörvényhatósági bizottságban szavazattal bírnak.

Aztán az új eskü minta! Fölvéve abba a hivatali előjáró iránti föltétlen engedelmesség és szent fogadalom a hivatali titok megőrzésére! Erre nagy szükség van ebben a mi rakoncátlan korunkban, mikor még a miniszterek is kezét csókolnak!

Ebből a javaslatból, jelen alakjában nem lesz törvény. A főváros összes politikai köreiből megbotránkozást szült, leginkább és legnagyobb mértékben az igazságszol-

imádottját, lehetőleg kicsipte magát s délben csakugyan fölment a bájos varróleányhoz.

Amde bezárt ajtóra talált. Szerelme tárgya nem volt hon.

Lejövét megállítá a kapusné.

— Honnan jön? — kérdé.

— A varróleánytól.

— Nincs hon... De ha valamit üzeni akar neki, meg fogom mondani, mihelyt hazajön.

— Hm, — mondá a színész, lábikrájára csapva pálczájával — hány éves ön jó asszony?

— Mi köze van önnek ehez?

— Ha ön életben lesz még, mikor a kisasszony visszatér, mondja meg neki, hogy megakartam látogatni.

Azzal büszkén távozott, sokáig lesve az utcán „Csupabáj“ kisasszony megérkezését. Azonban a hölgy nem jött, s Themistokles utóvégre is mogorván kereste föl magas lakását.

— Hol lehet? — kérdé magától, föl alá járván szobájában... Ah, nézzük meg, mit művel Mélin barátom...

S azzal odament a kettős ajtóhoz, félretolta a reteszt. A fálzsekrénynyé változott ajtóközben legnagyobb meglepetésére egy guggoló leányt pilantott meg, ki arcát kezei közé rejté és keservesen sirt.

— Lám, lám, lám! Ez a semmirekellő Mélin nőket zár az ajtók közé — mondá.

S azzal karon fogta a leányt s a szoba közepére vezette... De a jövő pillanatban meglepetve kiáltott föl:

— Ez ő, — mondá! — Ez az én imádottam!

— Hogyan ön az! — Oh uram, könnyörüljön rajtam s mentsen meg — szólt a leány zokogva...

gáltatás, a birói függetlenség ellen tervezett merénylet. Tisza már egyszer megkísérelte ezt 1876-ban, de akkor megakadályozták Bittó, Csengeri, Csemegi Károly és a régi Deák-párt egyéb jelesei. Azóta nagyon, de nagyon súlyodt a közszellem, de talán annyira még sem, hogy Themis templomába is betolakodni engedjék a szentségtelen kezű kortes-hadat!

Egyedi Lukács.

A képviselőház pénzügyi bizottsága kedden a belügyi és közlekedésügyi tárczák 1886-ik évi költségvetését tárgyalta. Mindenekelőtt Helfy intézett kérdést a miniszterelnökhöz a fiúmei dolgok iránt. A miniszterelnök annyit mondott, hogy figyelemmel kíséri az ottani dolgokat.

Az érdemleges tárgyalás kezdetén Láng Lajos a közegészségügyi viszonyokra hívja fel a miniszter figyelmét. Jó lenne, ha az évi jelentések korábban adatnának közre. A miniszterelnök válasza szerint bár lassu, de folytonos a haladás e téren. De magának a népnek kell első sorban egészségére és életére ügyelni. Egyes vidékek nagy szegénysége miatt nem tölthetők be sok helyen a körorvosi állások.

Helfy hangsúlyozza a gyermekmenhelyek szükségét, mert az országban rendkívül nagy a gyermekhalandóság, főképp a Székelyföldön, hol az asszonyok sokat dolgoznak és gyermekeikre nem ügyelhetnek. A mezei munkával foglalkozó asszonyok gyermekeire sokszor csak a jó Isten vigyáz. Omlanak is a sirba, mint a kassa alatt a rendek.

Fölszóltak Hegedűs, Szilágyi, Wahrman az operaház előirányzatánál, hogy két-három európai hírű primadonnát is szerepeltetünk rettentő költséggel, holott vannak derék szerződött tagok, akik egész év alatt rezervában vannak. Az opera minden előadása 4000 forintba kerül. Az árak igen magasak, melyek miatt a szegényebb vagyону ember hozzát sem férhet az operához. A nagy luxusból engedni lehetne és a megakarításokból inkább a közegészségügyre lehetne áldozni.

A miniszterelnök fontosnak tartja, hogy magas színvonalon álló operánk legyen, hol bel- és külföldi nagyurak jól tölthessék estéiket.

A miniszterelnök ijesztő tényekről említi föl, hogy a tébolyházak fölötté tul vannak terhelve, úgy hogy kénytelen lesz rövid időn a törvényhozáshoz fordulni intézkedésért. Az egyiptomi szembetegség is oly mértékben ter-

Themistokles ágyára ülteté „Csupabáj“ kisasszonyt, s miután megtudta, hogy került a két ajtó közé: elhitette vele, hogy az esti homály beállta előtt nem hagyhatja el a szobát, Mélin asszony miatt. Aztán szerelméről szölt neki hosszasan, áradozón, színpadi frázisokban.

A leány egészen boldog volt, hogy kedvese színész. Naivságában azt hitte, hogy a színészi pályánál nincsen dicsőbb s magasabb. Egyébiránt látásból rég óta ismerte már Themistoklest. Megmutatta neki levelét, melyet folyvást keblén hordozott. S hogy az est beállta távozott, dagadt a szíve az örömtől, hogy kedvese színész s hogy megígérte neki, mikép nőül veszi.

E történet, mely oly mulatságosan kezdődik, nagyon szomoruan végződik. A színész nem vette nőül a szép varróleányt, noha — ketten laktak egy szobában. Themistokles ur henyesége s könnyelműsége nem változott ezuttal sem. S mert a szegény nő munkája nem volt elégséges a színész kiadásainak fedezésére: Themistokles lassanként elzalogosítá azon ékszereket s ruhákat, melyeket Julia leány orában szerzett magának...

Egy napon eltűnt. Elszereződött egy szintársulathoz, mely Észak-Amerikába ment előadásokat tartani...

Szegény nőt összetörte a keserv, a csalódás s a fájdalom. S hogy két napra rá a festő erkölcsös neje kitiltá a lakásból: a szerencsétlen „Csupabáj“ bevárta az estét s beugrott a folyóba...

Holtan fogták ki.

(Vége.)

jed, hogy már-már országos veszedelemmé kezd fajulni.

A közlekedésügyi tárcza tárgyalásánál Kemény br. miniszter felemlíti, hogy e tárczánál egy millió forint törlést fog indítványozni. Kettővel szaporíttatni fog a vasuti fölülgyelők száma a teendők szaporodása folytán. A folyamammérnökök száma is szaporíttatni fog a folyamszabályozási munkálatok nagyobb méretei miatt.

A szerb-bolgár háboru.

— Nov. 25.

Belgrád, nov. 24. Pirotból hivatalos távirat jelenti: „Csapataink megtámadták a bolgárok megerősített állásait, de heves küzdelem után visszaverettek. Visszavonulunk Czaribród és Trn irányába. További hírek hiányzanak. A visszaveretés híre lesújtólag hatott. Lesjanin Kulánál áll erős posztóban. Ma 600 sebesült érkezett ide.

Belgrád, nov. 24. A szerbek minden vonalon vissza vonulnak a határ felé. A főhadiszállás még Pirotban van. Jovanovic Milutin tábornok hír szerint főbe lötte magát. A szerbek jelenlegi hadállásairól hiányoznak az adatok. A helybeli második korosztály legénysége, négy zászlóalj, ma még a harcztérre; a lovasság, mintegy 500 ember holnap, a tüzérség pedig csütörtökön megy utánuk. Itt még mindig remélik, hogy a hadiszerencse megfordul. A legénység általában nagyon jól néz ki és jó szellemben van tartva.

Bukarest, nov. 24. Viddin előtt ma ismét megkezdtek az ágyuzást az egész jobboldali hadsornentén. Smardan felé gyöngébb, Vitbol felé erősebb a tüzelés.

Kalafat, nov. 24. A szerbek Capitanovicze falu ellen összpontosítják támadó hadműveletüket. A gyalogság harcza itt felettebb élénkebb látszik. Vitbol felé az ágyuzás szűnik. A leszálló köd felettebb hátráltatja a kilátást.

Kalafat, nov. 24. Viddint késő estig bombázták. A szerbek ez erődöt északról és délről vették ostrom alá és Vidbol felől kitűnő posztókat foglaltak el.

Belgrád, nov. 24. A hatalmak képviselői ma este értekezletre gyűltek össze Khevenhüller gróf osztrák-magyar követnél.

A második korosztály legénysége nagy tömegben vonul be s lelkesen járja végig az utcákat. A hangulat kezd ismét emelkedett lenni: a háboru valószínűleg folytatni fog. Híre jár, hogy a szerbek földadták Pirotot s Ak-Palánkat erősítik.

Bécs, nov. 24. A „Pol. Corr.“ konstantinápolyi tudósítója szerint a porta Djevdet pasát, Avro effendit és Kiamil effendit szemelte ki Kelet-Rumélia ideiglenes közigazgatásának vezetőivé. Eleinte Pholades pasát akarta oda küldeni, de őt, tekintettel görög nemzetiségére, el-ejtették.

Görögország magatartása Törökország katonai tulsulya következtében nem okoz aggodalmat a török kormánykörökben. De a jövő, a megmaradt gyújtóanyag és az orosz-angol antagonizmus következtében mégis aggasztja őket.

A török kormány válasza a szerb kormány hadüzeneti jelentésére így hangzott: „Az ottomán kormány, sajnálkozva a vérontás fölött, bizik a király ő felsége által tanusított bölcsességben, reméli a mérsékletet és tudomásul veszi a szultán ő felsége jogainak tiszteletben tartásáról szóló nyilatkozatot.“

A szerb-bolgár háboru sebesültjeinek érdekében a magyar vörös-kereszt egylet igazgatósága a következő felhívást intézi a közönséghez:

Felhívás a közönséghez! A Balkánban dúló harc kegyetlenül szedi áldozatait. Belgrád és Sophia telve van mindkét hadsereg sebesültjeivel és betegeivel. A magyar vörös-kereszt egylet — feladatok képest — mindkét helyre küldött ugyan már sebkötő anyagokat, de ez korántsem elég ott, hol a szükség oly nagymérvű. A nagy közönséghez fordulunk, a humanizmus és a sebesült katonák szenvedése nevében s fölkerünk minden emberbarátot, hogy pénz vagy egyéb adományait küldjék a vörös-kereszt egylet igazgatóságához (Buda, II. lánczid-utca 1.) mely azokat rendeltetési helyére juttatja. Azon adományok, melyek külön megjegyzés nélkül érkeznek be, a két harcoló fél között egyenlően fognak felosztatni, Minden adományt hirlapilag

nyugtázunk. Budapest, 1885. nov. 24. A magyar szent korona országai vörös-kereszt egyletének igazgatósága.

Hitelező vakard a füled tövét!

(Czikk a kereskedelmi morálról.)

A hitelezők füleire rosz idők járnak. Egy modern járvány miatt sokat kell szenvedniök s vakartatniök.

A vakaródzás jó társaságból kitiltott s a közillem által elítélt szokás ugyan, de a legeszthetikaibb szellem is megengedi azt néha magának s ilyenkor kénytelen bevallani, hogy az nem éppen kellemetlen.

Azt azonban föntartással sem merjük állítani, hogy a hitelezőt kéjes érzetek szállják meg, midőn belső rugók elcsúsztatlan kényszere által ösztönözöttve a füle tövén motoszkál.

Mikor a hitelező így cselekszik, biztosra lehet venni, hogy baj van a Wertheim-kassza körül. Az öntött vasbordájú pénztár kulcslyukán befújt valami üzleti gonosz szél, megtánczoltatta odabenn a bankjegyeket s kifújt belőlük egy néhány marékka.

Ez a bankóseprő szél rendesen egy másik Wertheim-kasszából indul ki. Azonban nemcsak egy, hanem a szélrózsa minden irányában szétfú s egy egész tuczat idegen kassza tartalmát megtizedeli, a hitelezők körében olyan ijedelmet okozva, mint a víztölcsér a tengerészek között.

Ilyen Aeolus barlangjává válhatik egy Wertheim-szekerény, ha annak gazdája kijelenti, hogy ő fizetéképtelen.

A fizetéképtelenség szele pedig hol itt, hol ott, de egyre fú s úgy szólván soha sincsen üzleti szélcsend.

És ez rettenetes nagy baj. Ez a rosz szél nemcsak a hitelezők bankjegyeit sűröpörgeti, dézsámlja, hanem tépi szaggatja az ország kereskedelmének hitelét, elveti az üzleti bizalmatlanság magvát, porral, piszokkal hordja be a magyar kereskedésnek eddig még megkimélt firmáját.

A külföld már is kancsal szemekkel néz felénk. A hitel olyan, mint a félnék madár, ahol egyszer megijesztették, oda nehezen száll vissza. Már pedig a külföldi hitelre ugyancsak szaporán ráijesztgetnek a belföldi fizetéképtelenségek és bukások.

Könnnyű azt kimondani: fizetéképtelen vagyok; még könnyebb utána tenni: egyezzünk meg 50%-ban; legkönnyebb pedig zsebvégvágni az ezzel járó, kétséges tisztaságu hasznót: hanem az ország kereskedelmének nehéz elviselni a kereskedelmi morál ily elfrivolodását s az üzleti bizalomnak gyökerében való megrendítését.

Van rá eset, hogy a külső körülmények mostoha alakulása, a legkörműltekintőbb számításokat keresztülhuzó mal a propos-k indokolják azt a végzetes kijelentést: nem fizethetek.

De több ám az ellenkező eset, mikor a kijelentés háttérében nem az aggodó üzleti lelkiismeretesség van, hanem a lelkiismeret hiánya ásit; mikor az üzlet gépezete megáll, nem mintha a kereskek közé valamikézzelfogható akadályt illesztett volna be a mostoha idő, hanem mert a tengelyek kenőolaja megfoghatatlanul csodálatos módon eltűnt, elpárologott.

Hanem azért rendben van minden. Az üzleti könyvekben nincs semmi hiba, vakarás, a „Haben“ és „Soll“ tételei kiállják a kritikát; csupán csak az az egy baj van, hogy nincs pénz, elfujta a szél, nincs érték, megörlötték a bolti egerek.

A hitelező, jsmervén már az eféle szelek és egerek járását, megvakarja a fület, hajlandó a kiegyezésre s hazamegy a veszett fejsze nyelével.

Az üzletgépezet pedig frissen megolajozva ismét megindul s jár a legközelebbi fizetéképtelenségig.

Csakhogu ez nem üzlet; ennek az

gazi neve szárazföldi kalózkodás, melynek ellenében nem ártana afféle kereskedelmi statárium, hogy a jóhiszeműséget megőrizze a kifosztástól.

A törvény? Szomorú, de úgy van, hogy ez csak pókháló, melyben az apró szunyogok, legyenek fönnakadnak, de a jóllakott dongó keresztül tör rajta.

Ujdonságok.

— Október 25. —

— **A Tisza-jubileumra** nagyban készülődnek a városházán. A bankett-ívek forognak kézzel-kézzel s készítik a diszközgyűlés programját. Az ünnepélyen a közh. bizottsági tagoknak, persze csak azoknak, kik részt akarnak venni, sőt még a tisztviselőknél is diszmagyarruhában kell megjelenni. Meghívást kapnak a diszközgyűlésre a hatóságok fejei, akik nem tagjai a törvényhatóságnak. A terem karzatai hölgyek részére lesznek föntartva.

— **Szokatlan, nagy hetipiacz** volt ma. Kisebb országos vásárral vetekedett a forgalom, mely ma Szeged piacain volt. A vidéki kocsi százával tolongtak a főközlekedési pontokon s különösen a sertés-piacz volt akkora, aminő ritkán szokott lenni. Ez jó jel a pénteken bekövetkező országos sertésvásárra. A sertéskereskedés nagyobb lendületét a téli idő beállta okozta. A sertések ára tetemesen emelkedett s a fölhalt jászok kitűnő árakon keltek el. Körülbelül 2000—2500 drb sertés volt a piacon, ennél a nyári országos vásár alkalmával sem volt több.

— **A trachoma és az orvosok.** Ismét erről kell írunk. Eddig az orvosok panaszkodtak egymás ellen a terület-beosztás miatt, ma a gazdák panaszkodnak a külterületről az orvosok ellen. Az óriási tanya-területek rendkívül messze esnek a kezelő orvosok lakásától s a szembeteg gyermekeket ilyen távolságra hetenkint kétszer-háromszor elvinni, különösen esős időben, rendkívül kellemetlen s mégis megeshik, hogy a rendelő időben a felsőrészen megbízott orvost nem találják otthon. Ezt panaszták ma tanyai gazdák, kiknek szembetegei vannak a felsőrészen. A tanács előre számolhatott volna ezzel, midőn a felsőtanyai napidijas orvost alkalmazta, aki egyszersmind szomszéd-közsegi orvos is. De általában sem azon rendszer, amely szerint a külterületen a szembetegek gyógyíttatnak, sem a felügyelet nem olyan, mely sikerre vezethetne. Az óriási külterületen összesen 3 orvos működik olyképen, hogy a szembetegek bizonyos meghatározott napokon tartoznak őket fölkeresni. A tanyai nép, mely életveszélyes betegség gyógyítása végett is csak ritkán fordul orvosi segítséghez, tudomásul sem veszi ezt a rendelkezést, különösen nem azok, akik távolabb laknak. A mi pedig a felügyeletet illeti, arra nézve eleget mond az a hiteles forrásból nyert értesülésünk, hogy a trachomás szembetegek gyógyítását illetőleg egyetlen egyszer sem tartott ki a külterületen vizsgálat, holott a tanács a legszigorubb felügyeletre már két ízben adott ki utasítást. Ilyen körülmények között nem is lehet sikere a nagy áldozatok árán elrendelt gyógykezelésnek s a járványos szembetegség terjedését megátolni nem fogják.

— **A czirkusz megnyitása.** A hatóság részéről ma délután vizsgálatot tartott meg a czirkusz. A bizottságban részt vettek: Szabó Lajos jegyző, Temesváry Imre rendőrbiztos, Nigrényi Pál tűzoltó-parancsnok és a mérnökség részéről Zsilla Vilmos osztálymérnök. A czirkusz építése teljesen megfelelő tervezet szerint történt, az ülések s a karzat elég erősek s a bizottság csupán tűzbiztonsági szempontból tett némi módosító intézkedést. Lényegesebb észrevétele a bizottságnak az, hogy a kijáratokat szaporítani kell, még pedig úgy a földszinten, mint a karzaton. Mindkét helyen 2—2 új ajtó fog vágatni. A fűtésre szolgáló kályhák is megfelelően vannak elkészítve, e szerint

a holnap első előadás akadály nélkül megtartható.

— **Páros viaskodás jelképileg.** Megirtuk annak idején, minő hősiesség párbajt folytattak Szentesen Jónás Jakab és Goldschmidt Bernát. A dolog úgy történt, hogy az említett felek egy táncmulatság alkalmával összeveszték. Másnap az egyik fél elküldte segédeit a másikhoz, és elégtételt követelt, mit az nem is tagadott meg. Harmadnap a felek segédekkel együtt megjelentek a párbaj színhelyén, s mivel minden békéltetési kísérlet hasztalan volt, a felek mindegyike egy töltött pisztolyt fogott kezébe. A föl-tételek voltak: 25 lépés, advance nélkül, kétszeri golyóváltás. A jel megadása után Jónás Jakab fölemelte pisztolyát s vérszomjas tekintettel az — égfelé lött, míg ellenfele a föld felé irányozta pisztolyát. A szegedi törvényszék azonban ennek dacára párbajvétségben mondta ki őket bűnösnek, de tekintve, hogy a felek a végtárgyalás folyamán kijelentették, hogy egymást megsérteni nem volt szándékuk, és hogy a segédek bevallották, hogy a pisztolyokat golyó helyett nyulseréttel töltötték meg, csak 8 napi államfogházra ítélte őket. A kir. tábla III. büntető tanácsa hétfőn tárgyalta ez ügyet és az első bíróság ítéletét helybenhagyta.

— **A város védbástyája.** A körtöltést, a város ezen védbástyáját miniszteri rendeletre félévénként szakbizottság által köteles a város fölülvizsgáltatni. A jelen év második felében eszközzendő fölülvizsgálat ideje is bekövetkezvén, a tanács legutóbbi ülésében intézkedett a fölülvizsgálat iránt s az kedvező idő esetén f. hó 27-én fog megtartatni. A kiküldött bizottság elnöke dr. Tóth Pál tnök, tagjai: Tóth Mihály főmérnök, Oblath Lipót, Tombácz Mihály és Szekerke J. köztörvh. biz. képviselők. A fölülvizsgálatban való részvétel végett az államépítészeti hivatal főnöke is megkeresett.

— **Csalás a buzapiaczon.** A mai hetipiacz se mult nélkül, hogy kihágásért büntetnie ne kellett volna a kapitánynak. Hát nem lehet végképen megtisztítani a buzapiaczt az olyan garázda elemektől, melyek a piac hitelét a vidéki közönség előtt aláássák? A legszigorubb büntetést kell alkalmazni a kihágásokat elkövetők ellen, ennek talán még is lesz eredménye. Ma egy Szála Nedelkó nevű gyulai ember hamis mértékkel jelent meg a piacon s már-már sikerült neki a csalás, midőn az üzelmét észrevették és a csalót a kihágási bíró elé vezették. A bíró 5 frt pénzbírságra ítélte a gyulai embert.

— **Öngyilkos katona.** Mint szoké-venyt keresték Kószó István szegedi közkatona, aki mintegy három héttel ezelőtt nyomtalanul eltűnt a marstéri kaszárnyából. Az eltűnt közlegény most őszszel lépett szolgálatba, de sehogys tudott megbarátkozni a katonasággal. Gyenge testalkatu, szelid, alig 20 éves fiú volt s egyre azt hajtogatta, hogy nem neki való a katonai szolgálat. Azt hitték, csak tettei magát, hogy a gyöngeség színlelésével csak szabadulni akar a katonai kötelekből, ezért aztán keserves napjai voltak. Megirtuk annak idején eltűnését. A kaszárnyából délután 2—3 óra között távozott s este hazament Palánkban lakó szüleihez vacsorára. Édesanyja nem sejtette a fiú elhatározását s aggodalom nélkül bocsájtotta el. Azóta nem látták s hasztalan keresték Kószó Istvánt, ki mint ma délután kiderült, akkor éjjel a Tiszába ölte magát. Holttestét ma délután 2 óra tájban fogták ki a folyóból a Wodianer-ház előtti partnál. A rakpartmunkások vették észre a vízszínen himbálózó katonaruhás holttestet, melyen még az oldalfegyver is föl volt kötve. A legény tehát teljesen felöltözve vetette magát a folyóba, melyben csak a sapkája veszett le róla. A holttestet a rendőrség átadta a katonaságnak, mely azt a katonai kórházba szállította.

— **Az önkéntes-rab.** Meztőláb nagyon nehéz átélni a telet, éhesen még nehezebb. Ezzel mentette magát Gazdag Mihály csavargó, mikor lopáson kapták s bekesítették. Ma töltötte ki a kiszabott büntetést s mikor a kapitány azt mondta neki, elmehet, a rab nem mozdult helyéből, hanem szomorúan lehajította a fejét s valamit morgogott magában. — Mi az, tán nem is tetszik a szabadság? Szól a kapitány, mire a rab föltekint és nagy keserűséggel felel: Ugy vagyok vele tekintetes uram, ha megengedné, hogy itt maradjak, mert odakint nehéz megélni. A kapitány haragra lobbanna dologtalannak szidja Gazdag Miskát s rákiált, hogy hordja el magát. A rab ránéz meztelen lábára s nem mer hangosan szólani: — De kérem, ha itt nem fognak, holnap a csirkepiaczon leszek s olyat cselekszek, hogy megint csak bekovártélyoznak. A kapitány erre botot ígért neki, de Miska összetette a kezét s úgy könyörgött, hogy hadd maradjon városi udvarosnak azért is a kis meleg rabkosztért. Ott volt a vár-nagy is az önkéntes-rabot a konyhájára vette. A nagy hálálkodás ilyen szavakat adott a rab szájába: No, már különbek a ténuszak az apámnál, mert az is csufot tett velom, mikor Gazdag Miskának kereszteltetett...

— **Megőrült betörő-tolvaj.** Egy nevető legény vonta magára a figyelmet tegnap éjjel az osztr. állam-vasut indóházában. Folytonosan nevetett s az emberek, mint valami csodát állták körül. A nevető legény kísérője egy kórházi közege volt, aki azzal a magyarázattal szolgált, hogy az örült Bán István betörő tolvaj, aki egy évvel ezelőtt a Prosznitz-féle betörést elkövette. A betörő megőrült s a budapesti tébolydába szállították. Az örült az alsóvárosi rendőrbiztos fölsímerete s rákiáltott: Jó estét biztos ur, na, ne féljen, én se lopok többet a Prosznitz boltból selyemkendőket az isten nevében.

— **Aki Milánon akar segíteni.** Egy barna fiú, nagy fekete szempárral, fehér fogakkal, csinosan öltözködve szilajkodott ma a rendőrség folyosóján. Hosszuszáru lovagcsizma volt a lábán s pörge kalapja hetykén félre billentve. Beszéd közben folytonosan sarjadzó fényes bajszát csipkedte, mintha a legénységére akarta volna ezzel a bajusz csipkedéssel a figyelmet kihívni. Mikor azt mondták neki, hogy bemehet a kapitány ur elé, nagyot villogott a szemé, rendbe igazgatta ruháját, fölcsinált a hosszú fekete haját s úgy nyitott be. Kifogástalan illendőséggel hajította s mutatta be magát: —cs —oj kereskedő segéd! A kapitány végig nézte e lovag-csizmás kereskedő segédet s azt kérdezte, mivel szolgált? Ruganyos lépésekkel, szilajkodó mozdulattal állt előbbre a barna ifjú, ujj-csipegetője közé fogta az apró bajusz szálakat, s tűz fénylett a szemében, ahogy szólt csengő hangon:

— Kapitány ur, azt jöttem kérdezni, szabad-e elmenni a háboruba?

Meglepetve kérdi a kapitány:

— A szerb-bolgár háboruba?

— Igen.

— Hát mit akar ott öcsém?

— Harcolni a szerb seregben.

— Dehog? Hol született maga öcsém?

— Hol születtem? Hát itt lent a Bácskában.

— Hiszen akkor magyar alattvaló.

— Az vagyok.

— Hát katona volt-e már?

— Nem.

— Miért nem?

— Mert csak most kerülök sor alá. A kapitány mosolyog s a harcziás szerb fiúnak megveregeti a vállát.

— Nem szabad elmenni. A szökevényeket keményen büntetik.

A barna fiú csak hogy sirva nem fakadt, a hangja is úgy ellágyult:

— Kérem, hiszen visszajövök... Csak egy kicsit segíteni akarrók!

Legujabb.

Országgyűlés.

A képviselőház.

Budapest nov. 25.

A képviselőház a mai ülését a közegegyezőinovella foglalkoztatta.

Matuska előadó indokolta röviden és ajánlotta elfogadásra a javaslatot,

mely mellett Ullman Sándor, Dégen Gusztáv, Olaj Lajos, Hódossy Imre és végül Pauler miniszter; ellene pedig Almásy Sándor, Petrich Ferenc, Lits Gyula, Madarász József és Thaly Kálmán szólaltak föl az általános vitában.

A ház csekélyebb módosítással elfogadta a javaslatnak több mint a felét 31 szakaszát s holnap folytatni fogja a részletes tárgyalást.

Végül Olaj Szilárd terjesztette elő interpellációját, „a miniszteri kézcsók tárgyában“, nagy derűtlenség mellett.

A főrendiház.

A főrendiház ma rövid ülést tartott, mely érdemleges tárgyalásba még nem bocsátkozott. A gyűlés legérdekesebb mozzanatát képezte a ref. püspökök Pap Gábor, Kun Bertalan és Révész Bálint megjelenése a házban. Haynald Lajos kalocsai bibornok-érsek, az első, egyike volt, aki oda sietett a ref. főpapokhoz és örömet fejezte ki, hogy a főrendiházban üdvözölheti őket.

A szerb-bolgár háború.

— nov. 25

A szerb hadsereg erős harcok után, de elég ügyesen eszközölte visszavonulását szerb területre. A bolgároknak nem sikerült panikot előidézni a visszavonuló ellenség soraiban; nemcsak jelentékenyebb zászmányt foglyokban vagy ágyuban nem ejtettek, hanem, úgy látszik, még arról is lemondtak, hogy szerb területre nyomuljanak, s ott folytassák az üldözést.

A késő éjjel érkezett távirataink váratlan meglepő eseményekről adnak hírt Szerbiát illetően.

A bolgárok győzelme.

Szófia, nov. 24. (Éjjel.) Sándor fejedelem a következő táviratot intézte Zaribródból a bolgár kormányhoz: „Ma négy óraker az ellenség támadást intézett hadállásunk középpontja ellen. A támadás visszaverett, mire az ellenség egy negyed hatkor rendtelenségben vonult vissza Előőrseinek a határon állanak. Az ellenség csapatai kiürítették Trnt.“

Szófia, nov. 24. Dragománból, nov. 23-ról reggel a következőket jelentik: A tegnapi csatát a szerb hadseregnek hátréval szolgáló csapatai vívták, melyek addig, amíg csak lehetett, a Dragomán-szorost megtartani iparkodtak, hogy a hadsereg zömönök a zaribródi országúton történő visszavonulását fedezzék. A bolgárok három ezredet, mintegy 12.000 (?) embert és két üteget vittek ütközetbe. A bolgárok borzasztó tüzelés közben folyton előbbre nyomultak.

Mihelyt a bolgárok a jobb szárnyon a dombok aljához értek, a szerbek azonnal elhagyták állásaikat s a hegyek közé vonultak vissza. A balszárnynon a szerbek sikeresebben védtek magukat, mert ez oldalon nagyobb haderejük volt. Négy óraker a szerb tüzérség elhallgattatott és a szerbek egy ágyúja leszereltetett, de a vadászok csatárlánczai még mindig gátolták a bolgárok előnyomulását. Ekkor a bolgárok fölhaltak a tüzeléssel, föl-harsant a nemzeti himnusz és a bolgárok hurrah kiáltások közben, tüzelés nélkül, rohanták meg a magaslatokat. A szerbek, kik nem várták e támadást, megfutottak. A bolgárok vesztésege napon 180 halott és sebesült volt. Mintegy 100 szerb eldobta fegyverét és úgy futott.

A bolgár hadsereg ma reggel folytatja a szerbek üldözését. A Dragomán-magaslatról négy óraker azt jelentik, hogy a szerbek élénk ágyutüzelést folytatnak és kétségbeesett ellentállást tanúsítanak, de folyton hátrább és hátrább szorítatnak.

Zaribród, (A szerb határon.) nov. 25. este. A heves üldözést, hogy a szerbeket, hacsak lehetséges, bekerítsék, a bolgárok fáradságtalanul folytatták. Amde a szerbek még nagyobb sietséggel menekültek és erős hátrvédcsapattal fedezték a könnyebbé vált visszavonulást.

Az utolsó harcok csak a zaribródi országúton mentek végbe. Négy óraker a bolgárok a szorosból az országútra értek, mely szerb katonák holttesteivel és kimult lovakkal volt fedve.

A Zaribródba vezető völgy közepén vívott csata 6 óráig tartott, mire a szerbek tüzelése mindinkább szünni kezdett. Látni lehetett, hogy a negyvenezer em-

berből álló hadsereg, mely tíz nap előtt tört Bulgáriába, mint tünik el lassankint a határ mögé. Egy ember sem maradt bolgár földön.

A bolgárok száz sebesültet vesztettek. A fejedelem fél hatkor, amidőn még a szerbek utolsó pozícióikat védték, érkezett meg Zaribródba és ugyanazt a lakást foglalta el, mely Milán királyé volt, okmányokat és előre elkészített szerb ukázokat találtak. Karawelov szintén megérkezett.

A bolgár hadsereg 3-4 kilométernyire áll a határtól és összpontosítja erőit, hogy Szerbiát vonuljon.

A fegyverszünet.
Belgrád, nov. 25. (Éjjel érkezett ered. sürgöny **Milán király elfogadta a hatalmak által együttesen ajánlott fegyverszünetet.**

Szerbia jövője.
Budapest, nov. 25. (Éjjel érkezett ered. táv.) Londonból távirják ma azt a nagy szenzációt keltő hirt, hogy **Milán király elhatározta, miszerint a szerb királyi trónról leköszön. Barátjainak és híveinek ama buzgalmat, hogy a trónt a fiának biztossítsák, határozottan visszautasította. Milán leköszönése után családjával együtt Franciaországba szándékozik vonulni. Ami pedig Szerbia sorsát illeti: Ausztria-Magyarország megszállja Szerbiát, nehogy Karagyorgyevics herceg elfoglalja a szerb trónt.**

A haldokló spanyol király.
Madrid, nov. 24. Alfonzó király reggel difteritiszbe esett, mely betegség rohamosan lepte meg őt. A királyi család tagjai, a miniszterek és orvosok a pardói várakba a királyhoz siettek. A miniszterek értekezletre gyűltek össze. A templomokban imák tartása rendeltetett el.

A király egészségi állapota, mely délelőtt rosszabbra fordult, este feljavult.

Nyilttér.*)

Nyilt levél

tekintetes Lévay Ignác urhoz, mint az Első magyar általános biztosító-társaság titkárához helyben.

Szeged, 1885. nov. 25.

Tisztelt kartárs ur!

Közelebb szörnyű indignációval vitte ön a nyilvánosság elé, hogy a Phoenix egyik mozgásgyőzője, az első magyar feleit, saját társaságához átvinni szándékozott.

Nos, ha ön oly féltékenyen őrzi társasága érdekeit, legyen nekem is megengedve, hogy önek, társaságom t. felei átvitelére irányzott eljárása ellen, ez uton tiltakozhassam.

Ön ugyanis fölhívásokat intézett feleinkhez, kiknek biztosítása közelebb lejár, melyben ajánlközik: „legelőnyösebben“, „igen jutányosan“ (?) megállapított díjtétel mellett eszközölni a biztosítást, s hogy tizenkét évre kötendő időtartamnál két ingyen évet nyújt; továbbá az eddig (tehát az általunk) alkalmazott illetményeknek csupán felét fizeti a fél; végül ajánlja társaságát, mely „mint egyedül hazai intézmény válik ki a hasonló társaságok közül, ezért megérdemli minden jó hazafi (sic!) pártfogását“ stb. (Mintha bizony a hazafiság mértékét csak az ütné meg, aki az első magyarok 30-40%-al drágább „legelőnyösebb“ „igen jutányos“ díjtételét megfizeti?)!

Mintán én meg sem kíséreltem, az ön vezetése alatti főgynökségnél kötött biztosítások lejárati jegyzékét megszerzeni: nem követhetvén példáját, nem intézhetek az „első magyar“ feleihez hasonló hangzatos fölhívást; azonban provokálva lévén, kénytelen vagyok ez uton az ön által képviselt társaság feleinek becses figyelmébe ajánlani, hogy:

a Magyar francia biztosító részv. társaság, melynek szerencsés vagyok titkárja lehetni, nem mint az első magyar, tizenkettő, hanem tíz évi időtartamnál nyújt feleinek két ingyen évet; az illetményeket ezentul is mint eddig számítja. (E tekintetben, szükségesnek vélem megjegyezni, hogy „illetmény“

*). Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

cím alatt a Kötvény illeték és 1 1/2 % bélyeg illeték értetik.) kötvény illeték társaságomnál 10 frtig terjedő díj után 50 kr., azon fölül 25 frtig 1 frt. A bélyegilletékek felét ön sem engedheti el; ez tehát, vagyis az 50 kr., illetve 1 frtnyi illeték felének elengedése, oly lényegtelen kedvezmény, miszerint azzal szemben, hogy az „első magyar“ 12 év után ad 2 ingyen évet, a magyar francia pedig 10 év után, ugy aránylik, mint 1:20-hoz. Ami pedig azt illeti, hogy az „első magyar“ az egyedüli hazai intézmény, az nem való; mert éppen olyan hazai a magyar francia és a Fonciére is. Egyiknek mint másiknak székhelye Budapest, egyiknek mint másiknak vagyona Magyarországon, magyar értékben van elhelyezve. Ami a részvényeket illeti, az „első magyar“-nak lényegesen több értékű részvénye van külföldön, mint a másik kettőnek; és éppen az „első magyar“-tól évenként sokkal több osztalék vándorol ki külföldi részvényeseinek, mint a másik kettőtől együttvéve. A cég névvel, ma már patriotizmust gerjeszthetünk vélni, igen győnge érv! Főképp ha az olyan indokolatlan föllobbanás áldozatba is kerül.

Leginkább pedig az indított e fölszólalásra: hogyan jutott önnek birtokába társaságom skadenzé?!

A biztosítási lejáratok nyilvántartását minden társaság féltékenyen őrzi, azt idegennek — plane egy versenytársaságnak — megszererezni — szerintem — tisztességes uton nem is lehet! Igen lekötölezne tehát tisztelt kollega ur, ha megtanítana engem arra, miként lehet valamely versenytársaság skadenzét megszerezni anélkül, hogy a discreet verseny korlátait átlépjem?

Tisztelettel
Lamboy József.

Ma, csütörtökön
a Feketesas szálloda
éttermében
ifj. Erdélyi Náci
személyes közreműködése mellett
A SZEGEDI ELSŐ ZENEKAR
játsszik.

A Széchenyi-tér keleti oldalán éppen most folyamatban levő

asfaltirozás

alkalmával egyidejűleg ajánlom magamat udvaroknak, kapualjak, gyári- és pincze-helyiségek asfaltirozására, nedves falak szárazzáttételére, ugyszinté facement és tetőpéppel való befedések elvállalására.

Biehn János

asfalt-vállalata, asfalt csövek, asfalt tetőpép és facement gyára Budapesten. Felvilágosításokat szíveségből adnak: **Reitzer Jakab és fia Szegeden.**

A „PETROZSENYI KŐSZÉN BÁNYA“

SZEGEDI FÜGYNÖKSÉGE

ajánlja szoba, mozdony és gépfűtésre alkalmas elismert legjobb minőségű szén nemeit.

Nagy raktár legjobb minőségű

szobafűtő-szén, darabos bükkfa-szén,
vágott tűzifa,

ugyszintén rostált

légszeszpírszénből (koaksz házhoz szállítva, továbbá mindennemű elsőrendű

HASÁBOS TŰZIFA

és szabolcsi kovács-szénből a legjutányosabb áron.

Milkó és Melchner

Szegeden, a Tisza-Lajos-körút felső és alsó végén.

Főszerkesztő: ENYEDI LUKÁCS.
Felölős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Igérvények

1864 - diki állam-sorsjegyekre
egész a 4.50 frt és bélyeg 3.—
fél a 2.50 frt és bélyeg 2.—
Főnyeremény 150,000 frt. Huzás 1885. decz. 1.

Magyar dijsorsjegyekre
egész a 3 frt és bélyeg 2.25
fél a 1.75 frt és bélyeg 2.25
Főnyeremény 120,000 frt. Huzás 1885. dec. 15.

3 1/2-ös osztr. földhitelsorsjegyekre
a 1 frt és bélyeg 1.50
Főnyeremény 50,000 frt. Huzás 1885. dec. 15-én.

XI. állam-sorsjegyek a 2 forint.
Főnyeremények 60,000 frt, 15,000 frt és 10,000 frt 5% papírjardékban.
Huzás 1885. december 29-én.

914-5-4 Összesen 12.—
Mind a négy darab együttvéve 11 forint bélyeggel együtt.

A budapesti kiállítási sorsjegyeknek f. évi november 2-án megejtett huzásánál a 100,000 és 5000 frtos főnyeremények bank- és váltóüzletünk által eladott sorsjegyekre estek.

„Mercur“

kiadóhivatalának bank és váltóüzlete

Politzer S.
BUDAPEST,

Dorottya-uteza 12.

1014/885. szám.

946-1-1

Árverési hirdetmény.

Alórt kik. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. jbiróság 18746. sz. végzése által Politzer Sándor végrehajtató javára Csontos Imre ellen 140 frt, tőke, ennek 1885. évi május hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 41 frt 10 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 245 frtra becsült posztok, állványok stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 19869 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis bátyai-uteza Politzer-ház leendő eszközlésére 1885. évi november hó 28-dik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szegeden, 1885-ik évi november 19-én.

Takács Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

769-32-81

Chocolat N. Lejet

Goutez et comparez, qualité sans rivale!